

A Kárpát-medencei együttműködések történelmi meghatározottsága

Hajdú Zoltán

hajdu@rkk.hu

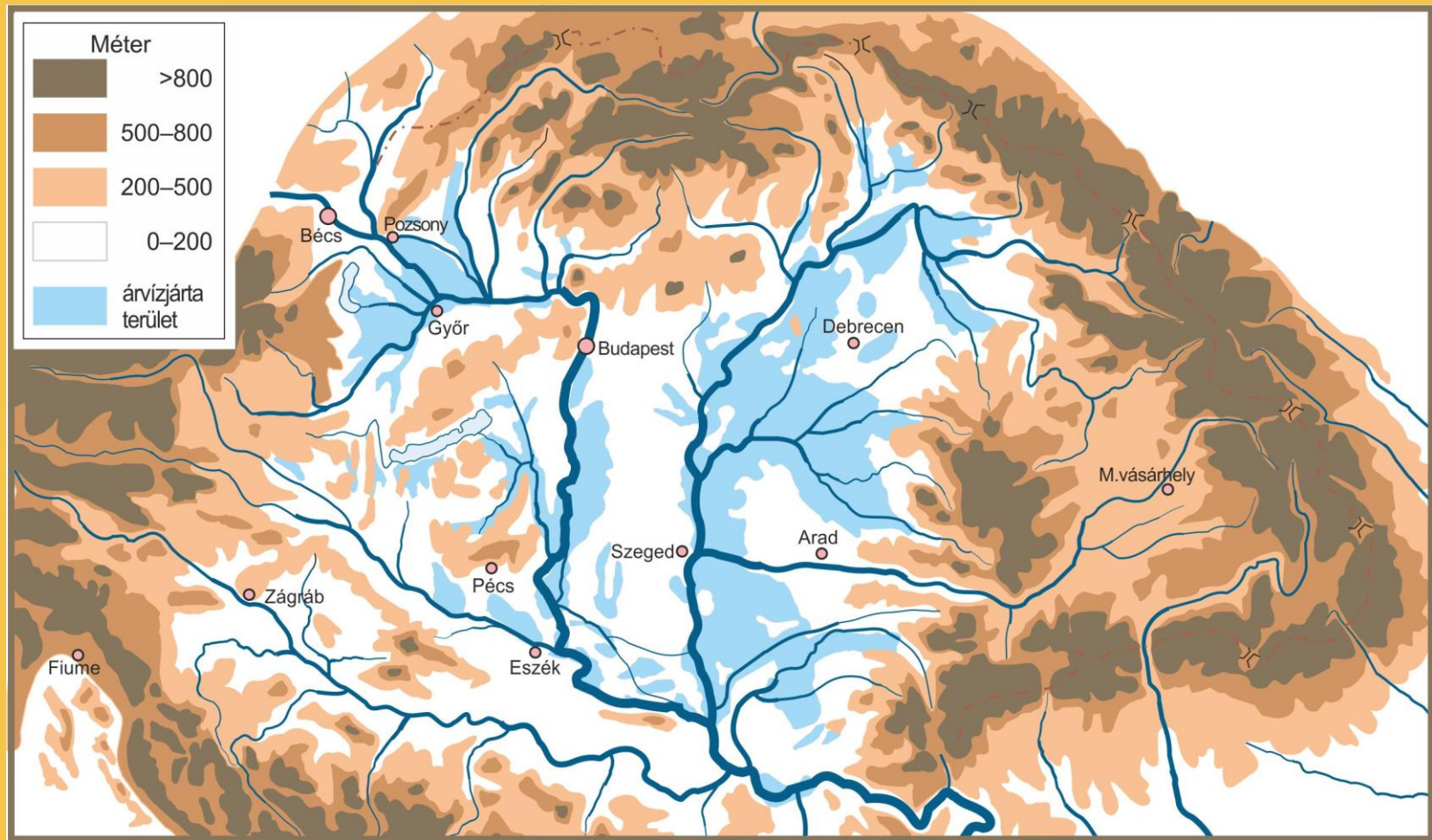
MTA, 2014. november 20.

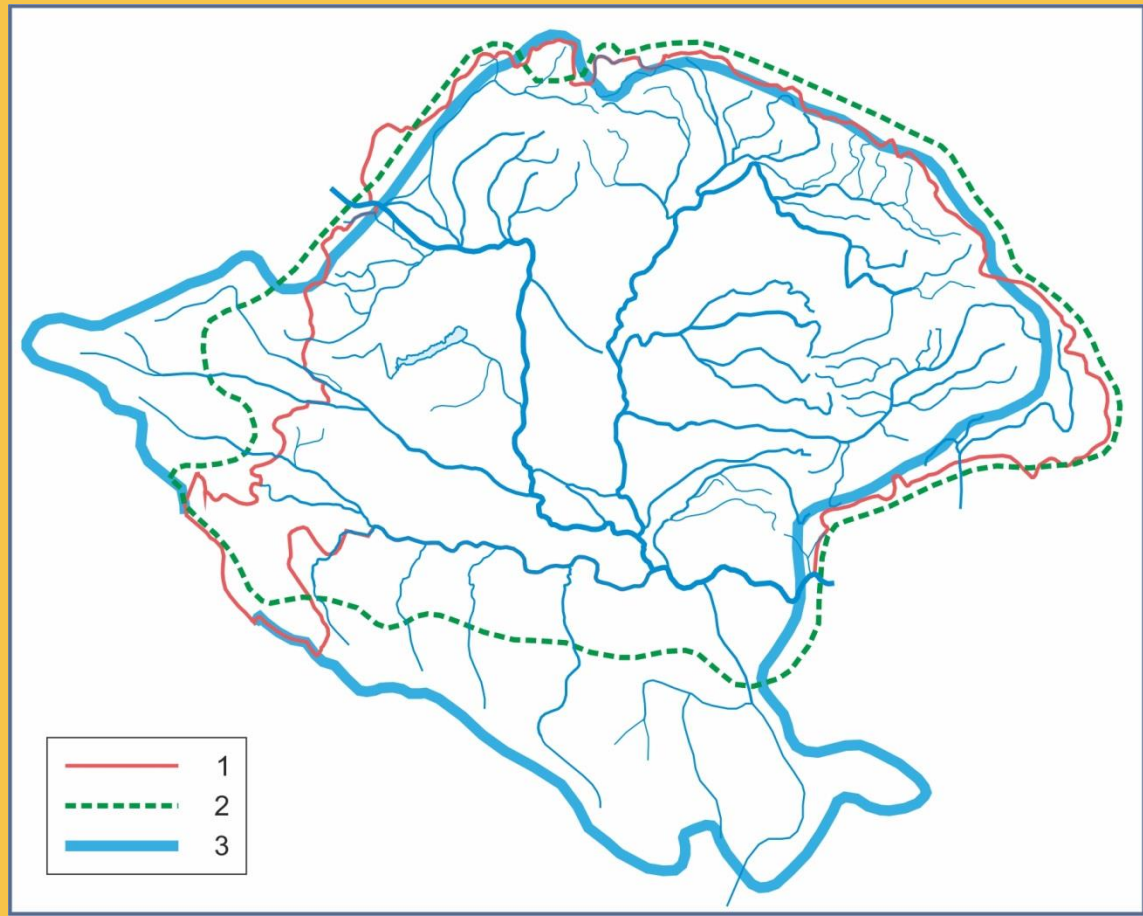
MTA RKK 30. évfordulójára

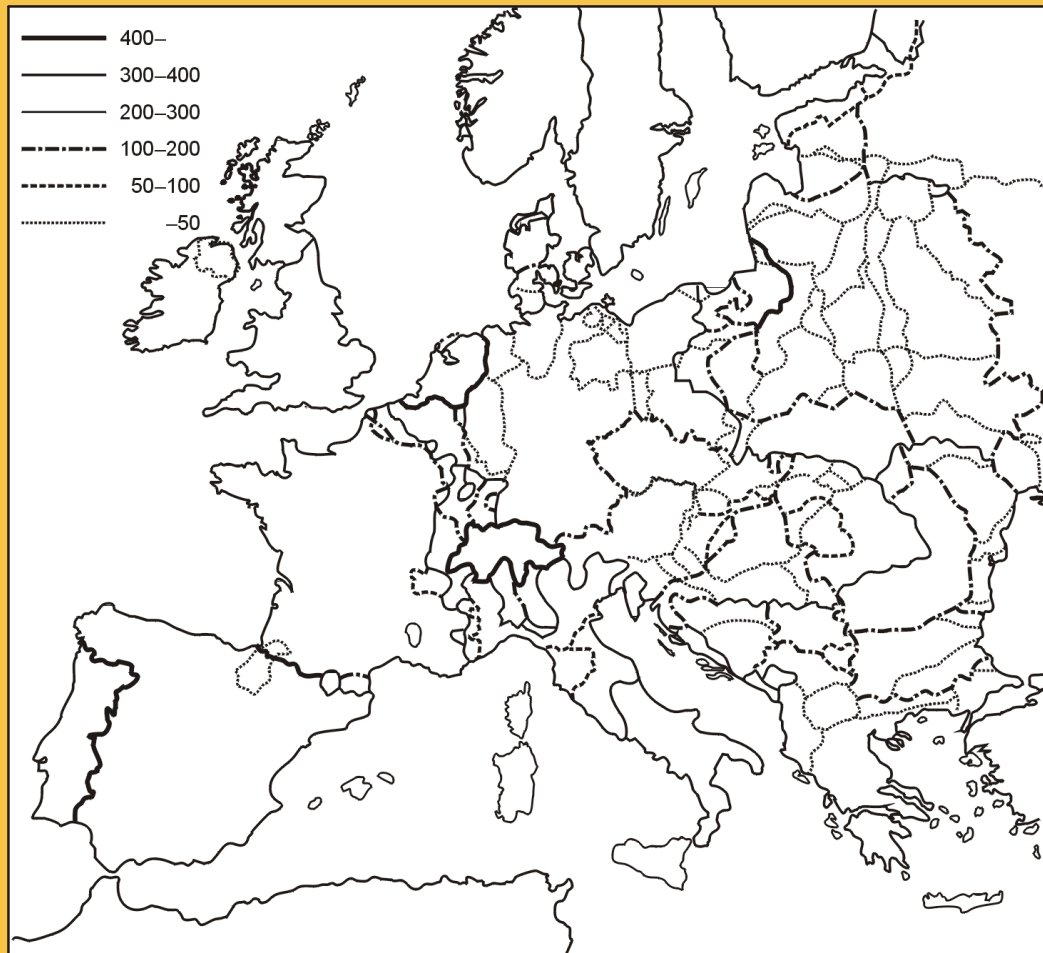
- Természetföldrajzi sajátosságok alapján kiépülő együttműködések
- Történelmi folyamatok (korszakkötöttségek) a medencén belüli együttműködésekben
- Politikai térstruktúrák (állam, közigazgatás)
- Népeségi, településhálózati struktúrák
- Gazdaság, közlekedés

A Kárpát-medence orográfiai egysége

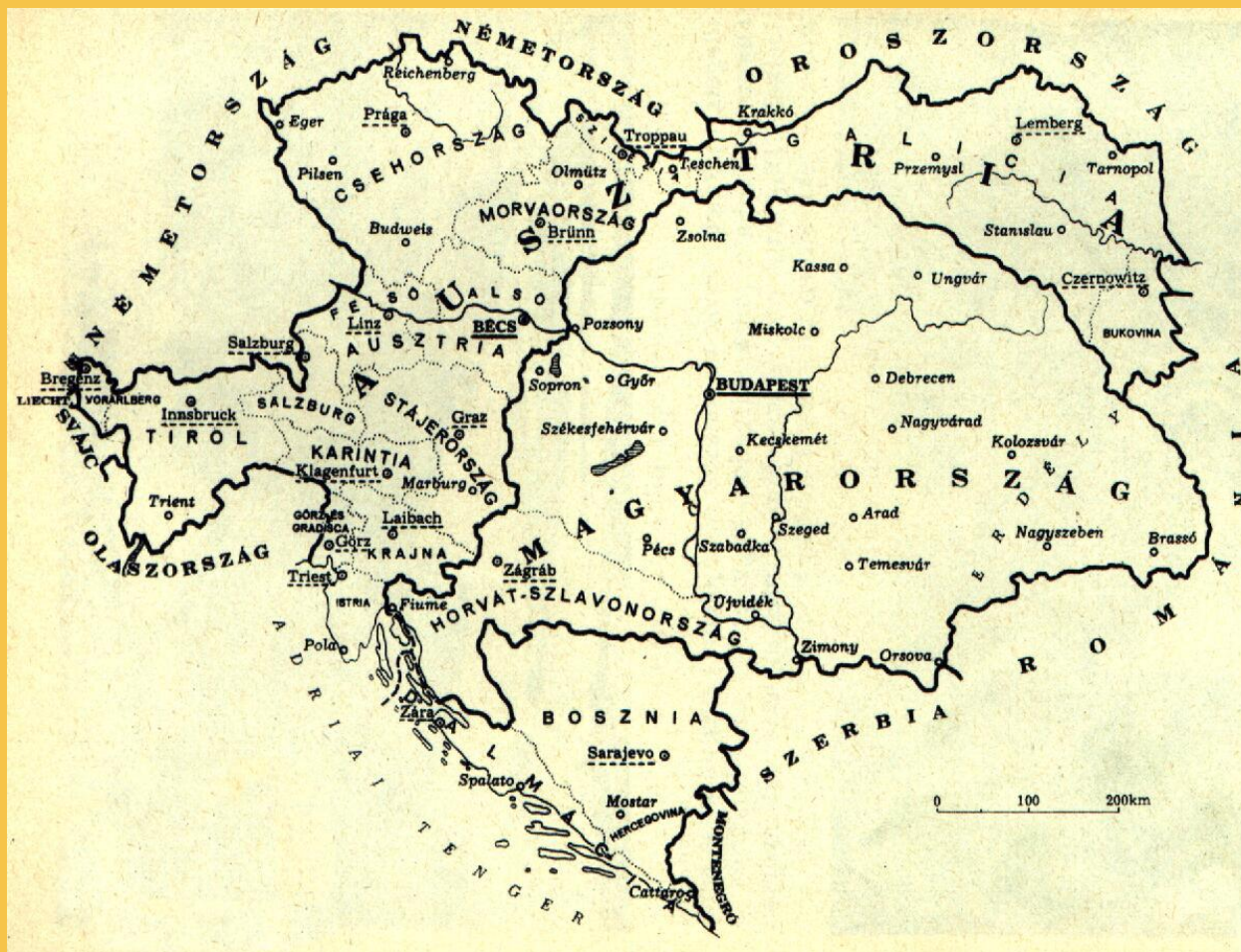

Történelmi meghatározottság: változó államhatárok, változó szomszédsági környezet

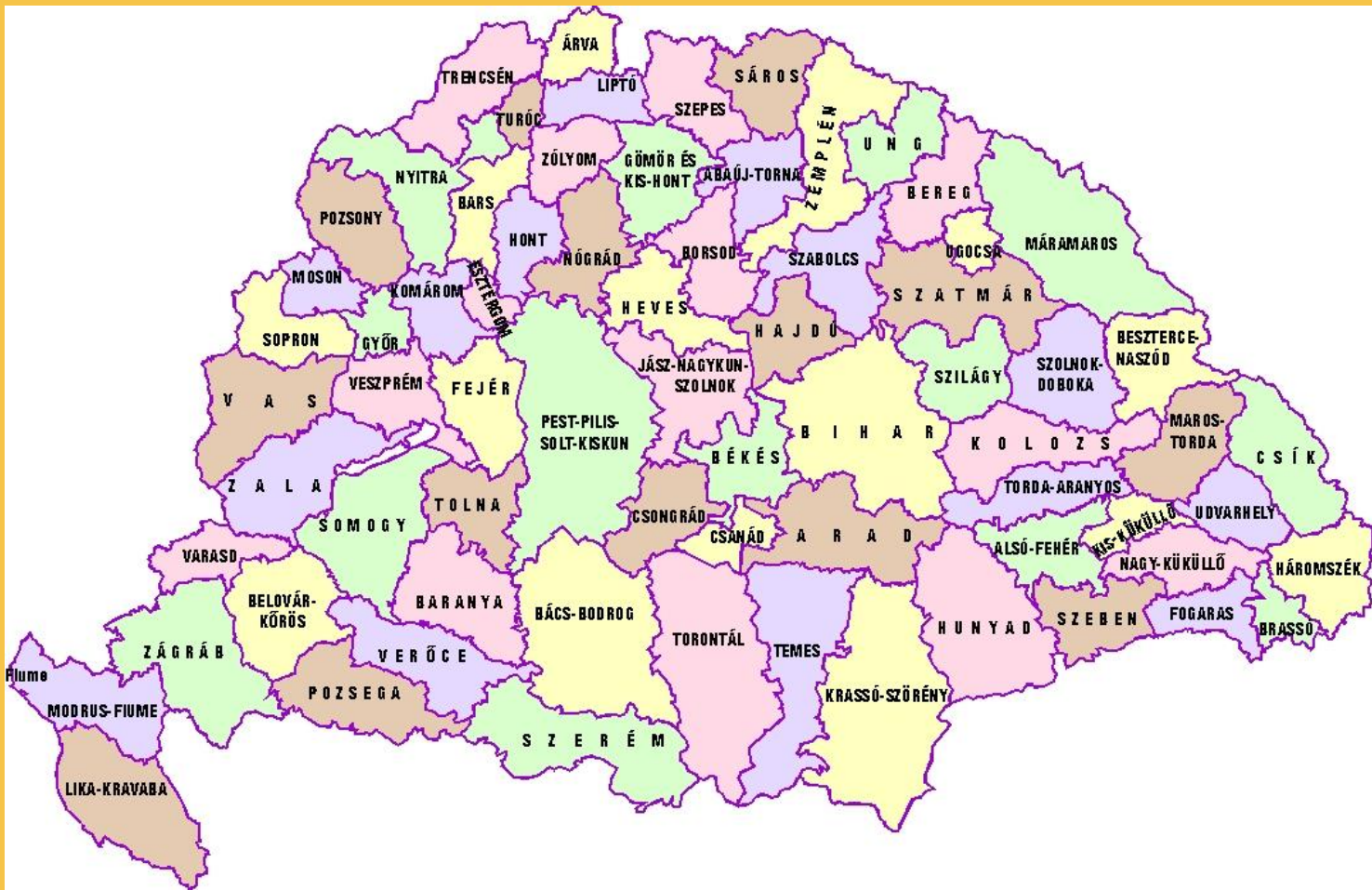

A Kárpát-medence a modernizáció időszakában a Habsburg Birodalom, illetve az Osztrák-Magyar Monarchia részstruktúrája

A belső együttműködések kerete a közigazgatási felosztás

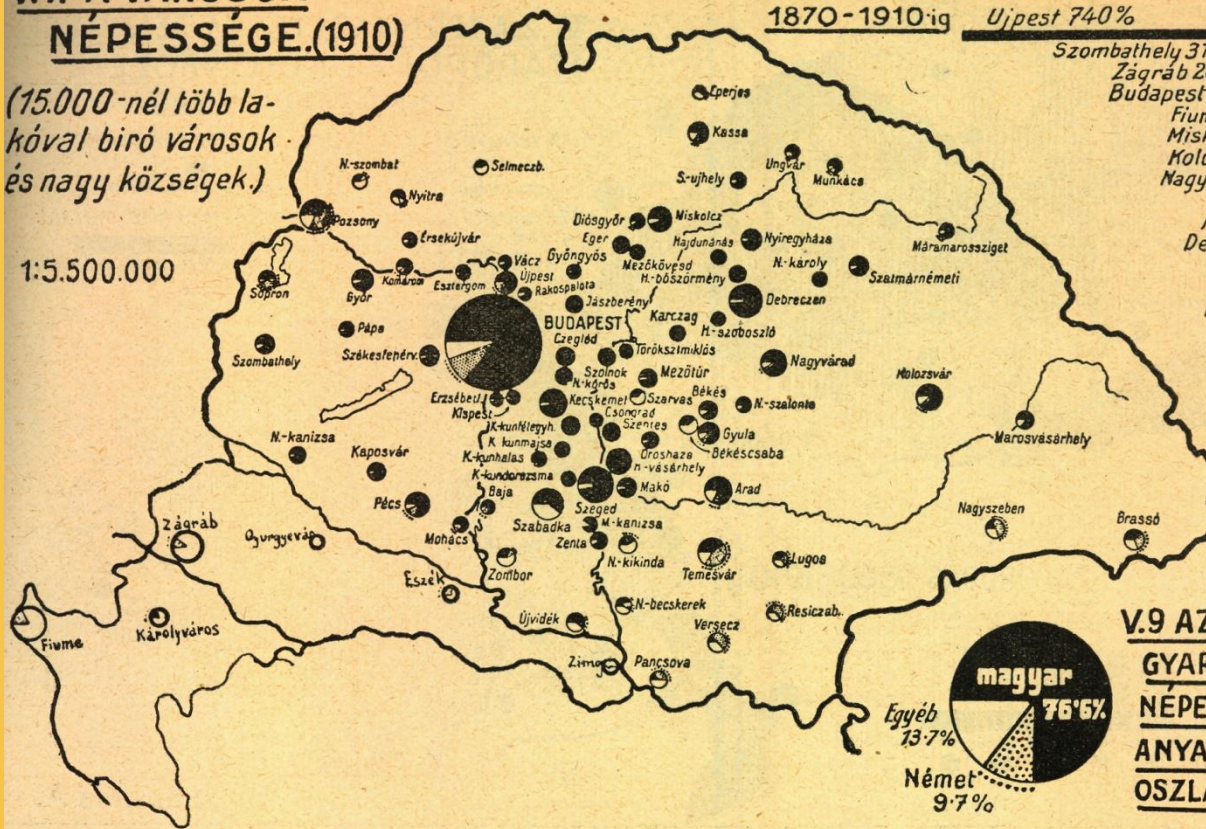
MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete

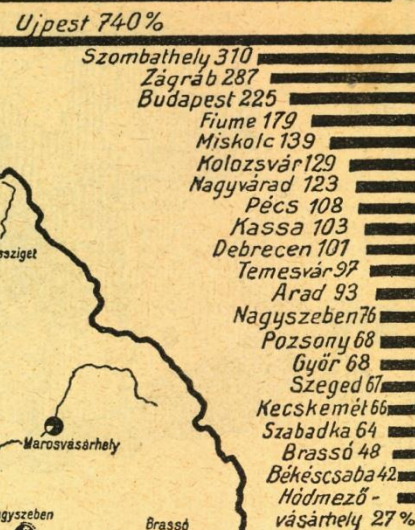
V.7. A VÁROSOK NÉPESSÉGE. (1910)

(15.000-nél több lakóval bíró városok és nagy községek.)

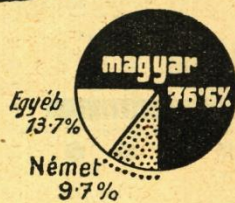
1:5.500.000

V.8. A MAGYAR VÁROSOK NÉPNÖVEKEDÉSE 1870-1910-ig

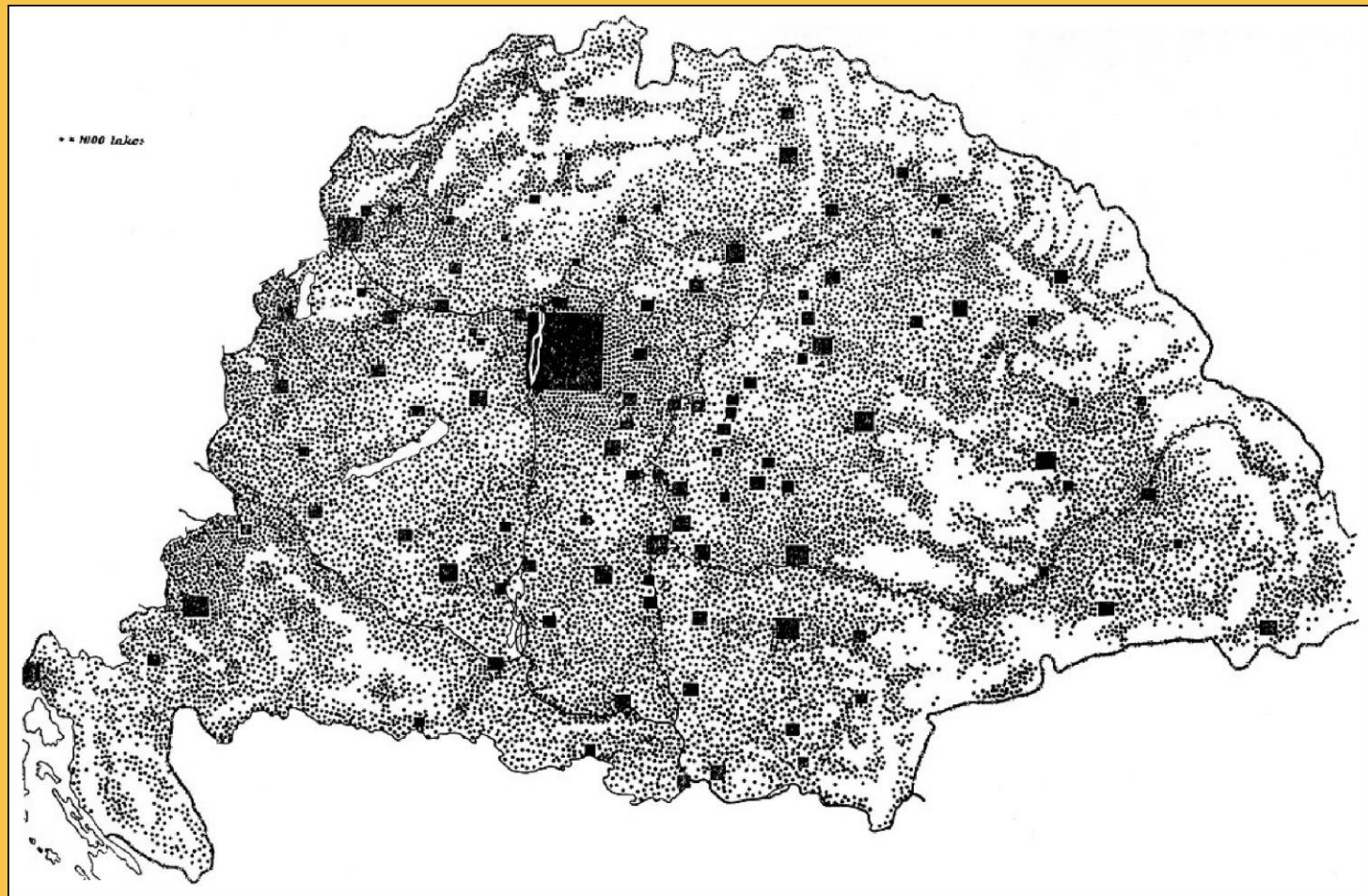

V.9 AZ ÖSSZES MAGYAR VÁROSOK NÉPESSÉGÉNEK ANYANYELVI MEGOSZLÁSA 1910-ben.

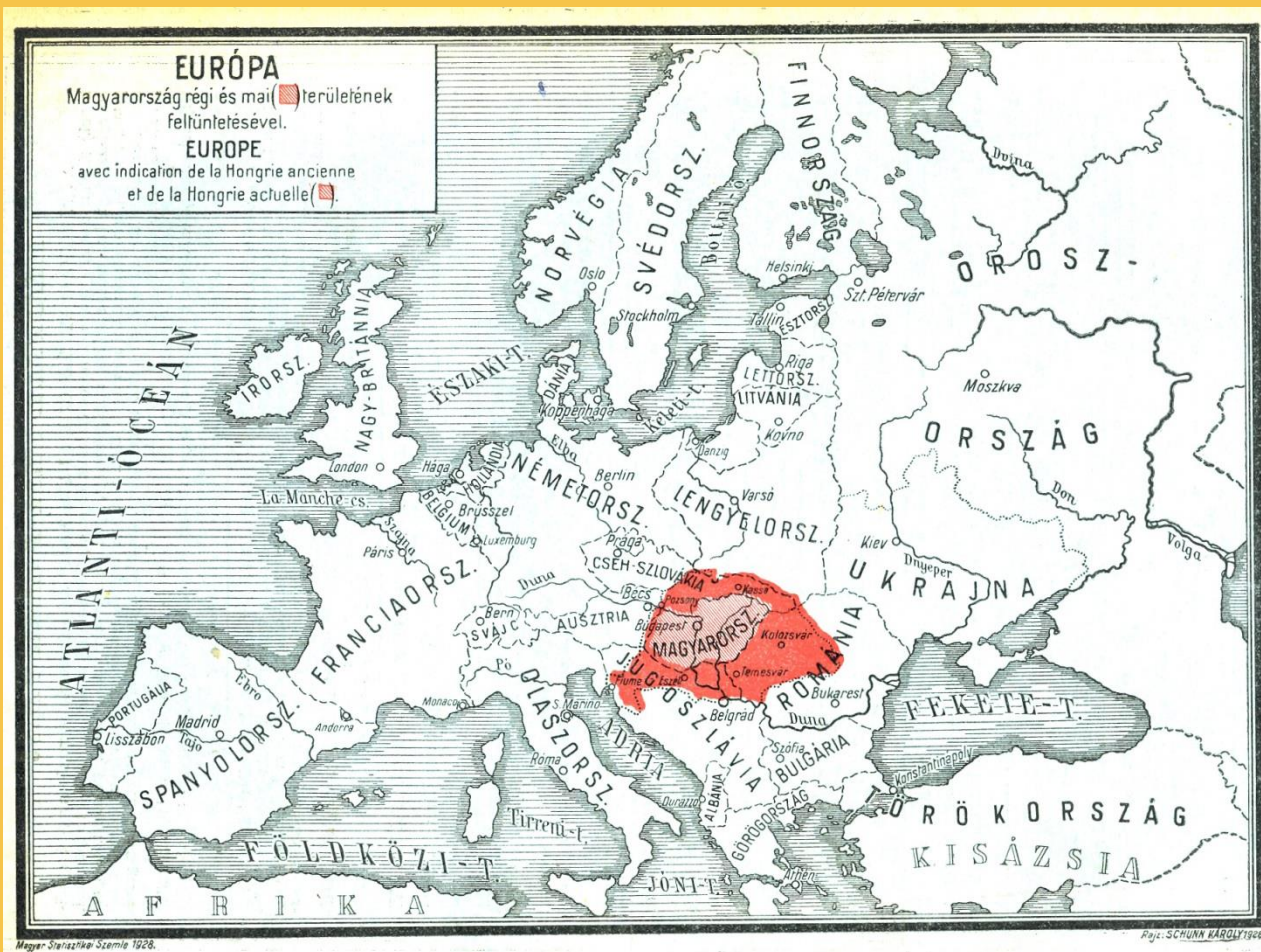

Kogutowicz K.

Településsűrűség és a városállomány nagyságrendi tagozódása, 1910

Új korszak, új kötöttségek, új kényszerek, 1920 (A felszabdalt Kárpát-medence)

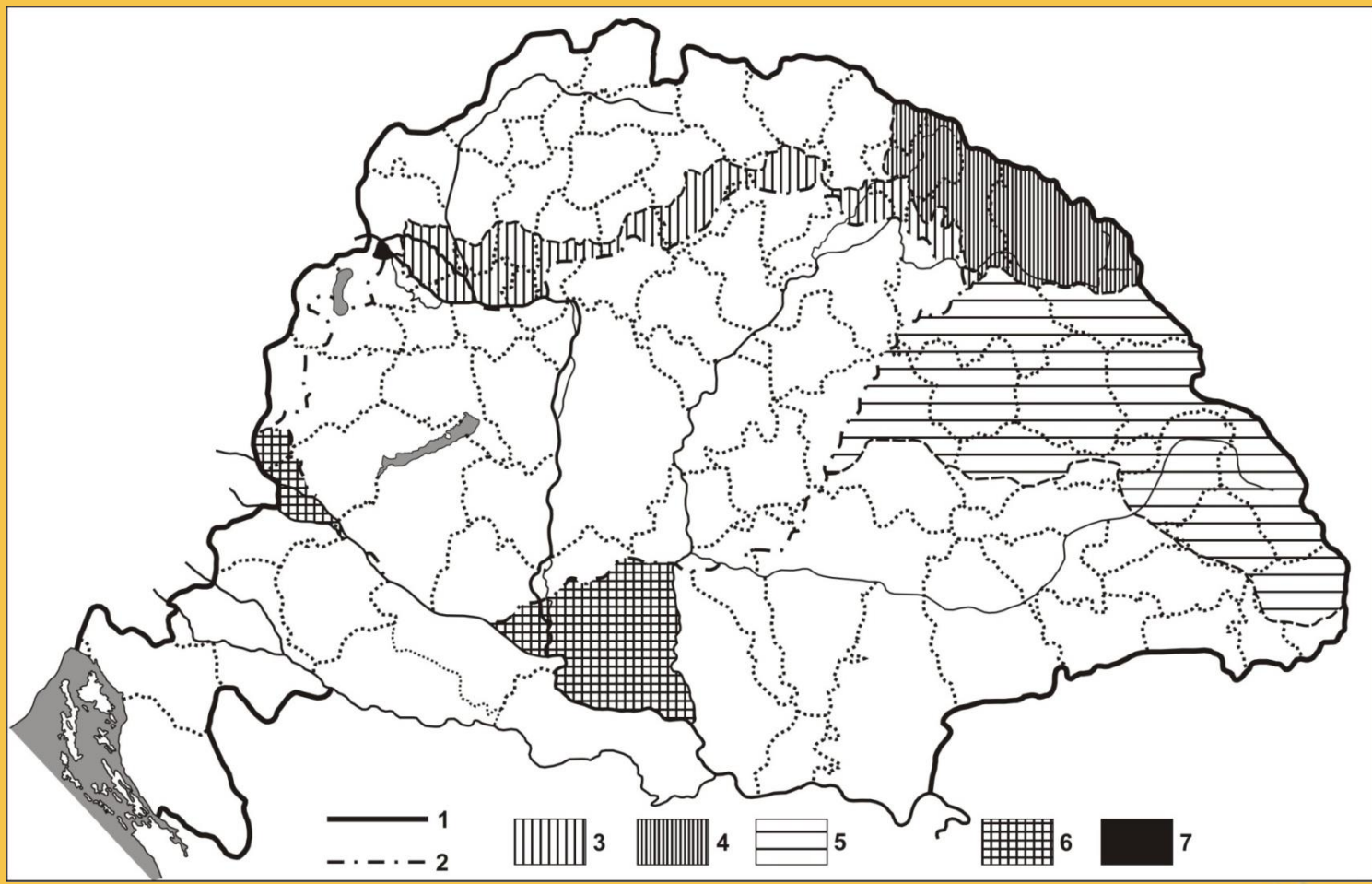

A két világháború közötti időszak a „szétvágott struktúrák” korszaka nem csak az országot illetően

- Szétszakított:
- Politikai, közigazgatási struktúrák
- Demográfiai struktúrák, a családok szintjéig
- Gazdasági térstruktúrák
- Hálózati infrastruktúra

Pulzáló államhatárok, képlékeny államterület, ellenséges környezet, 1938-1947

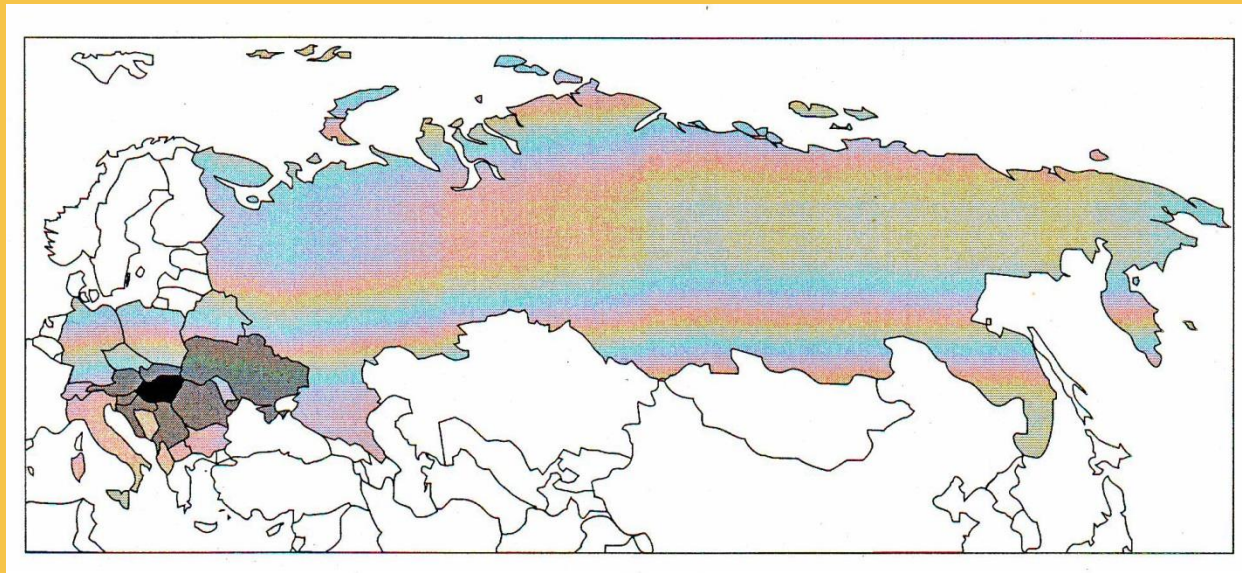

- Beilleszkedés a megosztott világ szocialista részébe (A Kárpát-medence egésze 1948/1955-ig direkt szovjet befolyás, megszállás alatt)
- Együttműködési kényszerek és lehetőségek az érdekszférán belül
- „Kettős vasfüggöny”
-

- Új mozgástér
- Új orientációk
- Új szövetségi elkötelezettségek
- A Kárpát-medence belső határainak „kinyílása”
- Új határon átnyúló térstruktúrák formálódása
- Új magyar nemzetpolitika, határok fölötti nemzetegyesítés

Magyarország közvetlen és másodlagos szomszédsági környezete

Az EU belépés, szomszédsági fővárosi látószögek, 2004

MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete

Köszönöm a figyelmet!

